

на вимога до такого програмного забезпечення – комплексність відображення окремих аудиторських перевірок та управління аудиторською фірмою в цілому.

Якщо аудиторська фірма прийняла рішення про розробку або купівлю програмного забезпечення, то варто значну увагу приділити стратегії по відношенню до КІС. Дана стратегія може бути відображена в довгостроковому плані розвитку аудиторської фірми і буде регулювати основні напрямки розвитку інформаційних систем, основним з яких є забезпечення збереження інформації. Надзвичайно важливим є усунення вищезазначених причин втрати чи спотворення інформаційних даних як по фірмі, так і по аудиторських процедурах.

Процес автоматизації аудиторської діяльності розвивається доволі швидкими темпами і цей розвиток має великі перспективи. Автоматизований якісний аудит зможе об'єктивно відобразити реальний стан справ на ринку не тільки по відношенню до конкретного замовника аудиту, але й по відношенню до всіх суб'єктів ринку, допомагаючи знайти резерви росту і надходження інвестицій як зі сторони держави, так і приватних осіб.

Отже, комп'ютерні інформаційні системи аудиту стають надзвичайно важливим елементом, від якого залежить якість аудиторської діяльності і, відповідно, ефективність функціонування економічної системи в цілому. В подальших дослідженнях варто буде зупинитись на аналізі якості аудиту до і після впровадження КІС на аудиторській фірмі.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Івахненко С.В. Автоматизація аудиту в Україні та світі: підходи і програмне забезпечення // Аудитор України. – 2007. – № 3. – С. 3-8.
2. Баранова О.В. Информационные системы аудита // Бухгалтерский учет и аудит. – 2006. – Март-апрель. – С. 53-58.
3. Горемыкин А. Автоматизация аудита // Финансовая газета. – 2005. – № 7 (февраль).
4. Подольский В.И., Щербакова Н.С., Комиссаров В.Л. Компьютерный аудит: Практик. пособие / Под ред. проф. В.И. Подольского. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 128 с.

УДК 330.322

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

Микитюк П.П.

У статті проведено аналіз системи інноваційної політики країни, визначено основні завдання щодо структурної перебудови національної економіки на наукових засадах. Запропоновано шляхи і засоби розв'язання існуючих проблем у розвитку інфраструктури інноваційної діяльності.

Ключові слова: інноваційна діяльність, фінансові ресурси, інноваційна сфера, ринок інноваційних продуктів.

ВСТУП

Постановка проблеми. Багато експертів в Україні вважає, що головною причиною того, що інноваційний розвиток в країні гальмується, є дефіцит фінансових ресурсів. Але майже зовсім не звертають уваги на падіння платоспроможного попиту на науково-технічну продукцію з боку держави і підприємницького сектора, погіршення якісних характеристик наукових кадрів і матеріально-

технічної бази досліджень та інші не менш важливі причини.

В Україні за останні роки, незважаючи на деякі успіхи в стабілізації макроекономічних показників, не вдається домогтись відчутних результатів в експорті інноваційної продукції та створенні сприятливих умов для інноваційної діяльності вітчизняних виробників. На жаль, українська інноваційна сфера також поки не стала по-справжньому привабливою для вітчизняних і іноземних інвесторів. Значною мірою такий результат пов'язаний з обмеженими можливостями держави в спрямуванні фінансових потоків в інноваційний розвиток

Микитюк Петро Петрович, к.е.н., доцент, докторант економіки і управління інвестиціями Тернопільського національного економічного університету.

економіки, обсяг яких відповідно до досвіду розвинутих країн значно перевищує ресурси необхідні для здійснення традиційної науково-технічної політики, і недостатньою увагою держави до стимулювання міжнародного співробітництва в інноваційній сфері, що відповідає взаємним інтересам українських і закордонних партнерів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам інноваційної діяльності присвячені дослідження цілого ряду відомих вітчизняних та іноземних вчених економістів: В. Александрової, Ю. Бажала, П. Беленького, В. Беренса, Г. Бірмана, В. Власової, О. Водачкової, В. Геєць, А. Гойка, Н. Гончарової, М. Долішнього, М. Джонк, Р. Іванух, С. Ільєнкової, Н. Краснокутської, Я. Крупки, О. Кузьміна, Б. Литвина, О. Лапко, Л. Гітмана, А. Кутейникова, Д. Львова, Б. Патона, А. Переседи, А. Перлакі, А. Пригожина, А. Савченко, А. Савчука, В. Терехова, П. Хавранєка, М. Чумаченка, А. Чухна С. Шмідта та інші. Проте значна кількість питань удосконалення організаційно-економічного механізму активізації інноваційної діяльності й досі залишається невисвітленими і потребують теоретичного, методичного та практичного вирішення. Для розвиненої економіки характерна конкуренція самостійних фірм, зацікавлених в оновленні продукції, наявності ринку конкуруючих нововведень.

Визначення невирішених проблем.

Наявні теоретико-методологічні та практичні результати досліджень забезпечують вирішення питань щодо:

- визначення об'єктивних пріоритетів інноваційного розвитку країни;
- суттєвого покращення інвестиційного клімату, зниження інвестиційних ризиків, широкомасштабного залучення в інвестиційний процес заощаджень громадян України, поліпшення міжнародного інвестиційного рейтингу та державного стимулювання кредитування інноваційних проектів банками, залучення в цю справу іноземних інвесторів;
- створення системи прогнозування науково-технічного та інноваційного розвитку України, яка має стати ідейною основою для формування програм соціально-економічного розвитку країни, забезпечити їх інноваційне спрямування. Ця система прогнозування має відігравати вирішальну роль при пошуку найбільш перспективних напрямів розвитку науки і технологій, розробці та виробництві наукоємної продукції для забезпечення інноваційного розвитку економіки з урахуванням світових тенденцій та можливостей науково-технічного потенціалу України;
- формування нормативно-правової бази забезпечення рівноправного входження України в науково-технологічний простір країн Європи та світу;
- здійснення структурної перебудови економіки на наукових засадах;
- створення умов ефективного формування ринку інноваційних продуктів;

– створення технологічної та інформаційної інфраструктури для науки та інноваційного підприємництва, залучення коштів вітчизняних і іноземних інвесторів до формування сфери обслуговувати такої діяльності;

– досягнення високого рівня людського розвитку країни, її інтелектуального потенціалу, який визначався б передусім рівнем освіти громадян, розвитком науки, насиченістю робочої сили кваліфікованими спеціалістами.

– формування системи підготовки і підвищення кваліфікації фахівців з менеджменту інноваційної діяльності.

Зазначене потребує скоординованих на державному рівні дій центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Постановка завдання. Основними завданнями, які сприятимуть інноваційному розвитку є:

- структурна перебудова національної економіки;
- створення адаптивної інфраструктури інноваційної діяльності;
- цілеспрямована підготовка кадрів високої кваліфікації для високотехнологічних галузей, а також менеджерів інноваційної діяльності;
- створення ринку інноваційної продукції, на якому буде забезпечений належний рівень захисту інтелектуальної власності;
- широке застосування в усіх галузях економіки і сферах суспільного життя інформаційно-комунікаційних технологій;
- вдосконалення системи державної підтримки та регулювання інноваційною діяльністю;
- підвищення інноваційної культури суспільства.

Не відповідають завданням розвитку національної інноваційної системи умови правової охорони інтелектуальної власності в Україні, не належним чином ведеться облік об'єктів права інтелектуальної власності і нематеріальних активів. Це є причиною низької патентної активності науково-промислового комплексу і того, що частка інтелектуальної власності й нематеріальних активів в основних фондах за бухгалтерськими документами українська.

На сьогодні в Україні відсутня чітка система у формуванні, розгляді та затвердженні в органах державної влади та управління програм державного рівня.

При розробці і виконанні програм не витримуються типові стадії і процедури, основні принципи програмно-цільового управління: цільова спрямованість, комплексність, альтернативність та керованість програм.

Формування проектів більшості програм соціально-економічного спрямування здійснюється на безальтернативних засадах, без проведення конкурсів та державної експертизи.

У Законі України "Про державні цільові програми" не враховано ряд основних принципів

програмного цільового управління, навіть немає згадки про органи управління програмами, чим порушується принцип керованості програм. Покладення контролю за виконанням Державних цільових програм на Кабінет Міністрів України і державних замовників та керівника програми не вирішують питання організації, координації та оперативного контролю, які згідно з кращим досвідом практичного формування і реалізації цільових програм повинні покладатися на координаційні (науково-технічні) ради, їх робочі органи, головні наукові організації (головних розробників) програм [2].

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Одним з важливих індикаторів, що характеризують рівень інноваційності економіки, є інвестиційна активність. Значення цього індикатора вважається прийнятним, коли спостерігається перевищення темпів росту інвестицій в основний капітал над темпами росту ВВП країни. В Україні таке співвідношення у порівнянні з 1990 роком складало: у 1991 році – 101,7 %, у 2005 році – 90,7 %, що свідчить не на користь інноваційного розвитку економіки [1, с. 36].

Мінімально необхідним для поступального руху в напрямку до інноваційної економіки є такий варіант динаміки бюджетних витрат на науку, за яким частка фінансування науки в державному бюджеті зростає щороку на 0,2-0,3 % ВВП, це відповідає динаміці, що складається в країнах-претендентах на вступ до ЄС. За таких умов ця частка може досягнути передбаченого законом “Про наукову і науково-технічну діяльність” рівня в 1,7 % ВВП не раніше-2008 року, проте сумарне фінансування науки за рахунок всіх джерел досягне рівня близько 3 % ВВП [3, с. 8].

Найважливішим напрямком розвитку транспортно-дорожнього комплексу має стати створення національної мережі міжнародних транспортних коридорів, технічне оновлення всіх видів транспорту, створення європейського рівня сервісної системи його обслуговування, запровадження сучасних засобів зв'язку, новітніх навігаційних систем і приладів, створення нових вітчизняних технологій та машин і механізмів для будівництва, ремонту та утримання автомобільних доріг, впровадження нових технологій на ринках транспортних послуг, вдосконалення нормативно-правової бази транспортно-дорожнього комплексу та приведення її у відповідність до вимог Європейського Союзу.

За рахунок технологічного переозброєння необхідно досягти зменшення частки зношених основних фондів виробничого потенціалу України в середньому на 20 %, підвищити ефективність використання робочої сили в 2,5 рази.

Першочергової уваги потребує створення високоефективної системи телекомунікацій, запровадження новітніх методів передачі та обробки інформації в усіх сферах людської діяльності, забезпечення якнайшвидшої інтеграції України в світо-

вий інформаційний простір. Необхідно сформувати загальнодержавну систему автоматизованого пошуку, збору, накопичення, аналітичної обробки і зберігання, розповсюдження і надання інформації в сфері науково-технологічного та інноваційного розвитку, єдину систему обліку електронних інформаційних ресурсів держави.

Адаптивна інфраструктура інноваційної діяльності може існувати, якщо злагоджено діє ланцюжок: “наука – технологія – виробництво – ринок”. Досягти цього без використання індустрії венчурного бізнесу, тобто без створення приватних інвестиційних компаній, діяльність яких підтримується державними і суспільними фондами, не є можливим.

Слід нарощувати частку венчурних інвестицій у високотехнологічне виробництво такими темпами, щоб досягти 70 % від загального обсягу інвестицій. Одним із механізмів стимулювання розвитку венчурної індустрії є фондовий ринок. Оскільки венчурне фінансування припускає участь інвестора в керуванні підприємством, у розвиток якої вкладені кошти, то це сприяє руху акціонерного капіталу, як у національному, так і в міжнародному масштабі.

Як правило, в результаті орієнтації на венчурне фінансування відбувається скорочення робочих місць у великих промислових компаніях, диверсифікованість останніх і рівнобіжне утворення дрібних і середніх самостійних компаній, які виходять на ринок нових технологій для виробництва конкурентноздатної продукції. Тим самим прискорюється і стає значним чинником таким, що само організовується, процес реструктуризації економіки, у результаті якого утворюється значна кількість робочих місць, на яких виробляються товари і послуги із значною доданою вартістю.

Важливим елементом формування індустрії венчурного бізнесу є такі інноваційні структури, як технопарки (технологічні і наукові парки) та інноваційні бізнес-інкубатори.

Створення системи венчурного фінансування інноваційних процесів має бути спрямоване на вирішення таких завдань реструктуризації економіки:

- залучення значного обсягу приватного капіталу в науково-технічну сферу, перевищення якого над державними інвестиціями може досягати сотень разів;
- формування ефективної системи залучення в господарський обіг інтелектуальної власності та інших результатів інтелектуальної діяльності;
- здійснення модернізації вітчизняної промисловості зі створенням нових виробництв, що базуються на високих технологіях;
- забезпечення умов для раціонального використання основних фондів багатьох підприємств, що втратили конкурентоздатність;
- мобілізація значного обсягу коштів населення для розвитку науково-технічної сфери;
- залучення цільових іноземних інвестицій у розвиток технологічної сфери;

- організація нових спеціалізованих і високотехнологічних компаній;

- зменшення безробіття і вирішення завдяки цьому гострої для сучасної України проблеми соціальної напруженості.

На початковому етапі формування системи венчурного фінансування інновацій особливе значення набуває участь держави у створенні фондів початкового фінансування інноваційної діяльності, розвиток грантової системи комерціалізації результатів наукових досліджень.

Забезпечення необхідного освітнього рівня національної інноваційної системи повинне орієнтуватись на світові тенденції відповідних норм і стандартів. Реформування системи підготовки кадрів, враховуючи перехід на європейські стандарти, повинне виходити з принципу сумісності, логічності та конкурентоздатності вітчизняної системи освіти, яка б одночасно зберігала культурні реалії країни. Передбачається прийняття зрозумілих та легко порівнюваних ступенів освіти, збільшення мобільності викладачів та студентів, сприяння навчанню протягом усього життя, підвищення привабливості європейського терену для здобуття вищої освіти і забезпечення його прозорих та високоякісних пропозицій для людей з усіх країн світу.

Спираючись на накопичені в системі вітчизняної освіти традиції необхідно створити умови для приведення рівня і якості освітнього потенціалу та кадрового забезпечення країни у відповідність до вимог інноваційно-орієнтованої економіки.

Потрібно сформуванати систему підготовки і підвищення кваліфікації фахівців з менеджменту інноваційної діяльності.

Як свідчить зарубіжний і вітчизняний досвід, оволодіння і плідне використання менеджерами, підприємцями, керівниками і спеціалістами сучасних знань з менеджменту інноваційної діяльності є необхідною умовою й одночасно найвагомішим ресурсом економічного зростання підприємництва, забезпечення його достатньої конкурентоспроможності на зовнішньому та внутрішньому ринках. Воно має велике значення для всіх сфер діяльності, оскільки інноваційна продукція та інноваційні технології отримують все більше розповсюдження.

У розвинутих країнах сформувалися різноманітні системи підготовки і підвищення кваліфікації фахівців з менеджменту інноваційної діяльності. Такі системи стали органічною частиною роботи з кадрами, в цю справу вкладаються значні кошти. Вважається, що вкладання коштів в підготовку і підвищення кваліфікації менеджерів, особливо в сфері інноваційної діяльності, дає найбільшу економічну віддачу порівняно з усіма іншими формами інвестицій. Крім того, більш активний розвиток інноваційної сфери, який стає можливим завдяки підвищенню кваліфікацій управлінців, сприяє ефективному вирішенню проблем подолання безробіття, створенню привабливих для кваліфікованих фахівців робочих місць.

Найважливішими напрямками формування й розвитку національного ринку інноваційних продуктів є:

- сприяння регіоналізації інноваційної політики, що в свою чергу сприятиме трансферу технологій і інноваційних продуктів, формуванню регіональних інноваційних стратегій, створенню технопарків, бізнес-інкубаторів, а також інноваційних структур іншого типу;

- створення умов формування науково-промислових кластерів;

- сприяння поетапному створенню національної мережі комерціалізації інноваційних продуктів та трансферу технологій. Мережа має охоплювати спочатку 2-3, а пізніше 5-7 регіональних Центрів комерціалізації та трансферу технологій і інноваційних продуктів у Києві, Донецьку, Харкові, Дніпропетровську, Львові, Одесі, Сімферополі. Створюючи українську мережу, необхідно якнайширше використовувати закордонний досвід;

- організація виявлення і добору найактуальніших винаходів українських авторів для їхньої подальшої комерціалізації і введення в господарський обіг. Створення з цією метою бази даних "Перспективні українські винаходи", що має постійно поповнюватися;

- запровадження розробки програми науково-технологічного партнерства між державними організаціями, академічним, галузевим і вузівським секторами науки та промисловістю на основі державного контракту або іншої угоди на проведення робіт за всіма етапами інноваційного циклу. Такі програми закладуть підґрунтя для формування нової системи партнерської взаємодії держави і приватного сектора в розробці та використанні нових технологій;

- сприяння розвитку інституту посередництва та підготовці технологічних менеджерів для наукомісткого сектора економіки. Фірми-посередники, технологічні брокери повинні надавати консалтингові послуги, у тому числі патентно-ліцензійні й відповідати за кінцевий результат комерціалізації технологій та інноваційних продуктів.

Сьогодення вимагає принципово нового бачення до створення інформаційної інфраструктури нашого суспільства. Основними її елементами мають стати розгалужені ринки інформації і знань, які здатні впливати на виробництво однаково з ринками природних ресурсів, праці і капіталу.

Зусилля держави і приватного бізнесу слід спрямувати на:

- забезпечення зростання випереджальними темпами питомої ваги галузей, що створюють, обробляють і впроваджують релевантну інформацію у всі сфери діяльності;

- формування такої нормативно-правової бази, яка б ефективно регулювала взаємини творців, власників і користувачів інформаційних ресурсів і систем, а також всіх учасників руху до суспільства, побудованому на знанні;

- сприяння розвитку і відновленню різних галузей діяльності на базі широкого використання

інформаційно-комунікаційних технологій (освіта, культура, охорона здоров'я, малий бізнес, громадське життя, соціальний захист);

- створення умов для пріоритетного розвитку і підвищення експортних можливостей інформаційної індустрії країни, детінізація цієї сфери діяльності;

- формування сучасної інформаційно-комунікаційної інфраструктури країни з використання національної системи науково-технічної інформації.

Одним із механізмів реалізації державної науково-технологічної та інноваційної політики (окрім зазначених раніше) є програмно-цільовий метод управління, ефективність якого підтверджена світовою практикою. Державна підтримка цільових програм різного рівня повинна визначатися їх органічним зв'язком із системою державних науково-технологічних та інноваційних

пріоритетів, вся ієрархія яких має ґрунтуватися на глибоких прогнозно-аналітичних дослідженнях та релевантному інформаційному забезпеченні [4, 90].

ВИЗНАЧЕННЯ ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ

Фінансова підтримка. Для структурної трансформації економіки у відповідності з вимогами інноваційної моделі необхідно, перш за все, створити нову структуру державного замовлення. Домогтися, щоб високотехнологічна, інноваційна продукція зайняла в ньому чільне місце, а також доцільно запровадити окреме державне замовлення на інноваційну продукцію. Зміни, які необхідно здійснити в структурі бюджетних витрат на науку, представлено в табл.

Таблиця Структура бюджетних витрат на науку (в відсотках від загальної суми бюджетних витрат на наукові дослідження і розробки, 20008-2011 роки).

	2008	2009	2010	2011
Базове фінансування наукових установ		41,0	40,0	40,0
ДНТП з пріоритетних напрямів	30,0	30,0	30,0	30,0
Державні науково-технічні програми та наукові частини інших програм	12,0	12,0	12,0	12,0
Державне замовлення на науково-технічну продукцію	6,0	6,5	7,0	7,0
Державний фонд фундаментальних досліджень	6,0	6,5	7,0	7,0
Інші кошти, що виділяються з державного бюджету через численних розпорядників	4,0	4,0	4,0	4,0

Актуальним завданням є налагодження кваліфікованого аудиту ефективності витрачання виділених на ці цілі державних коштів.

Потужним важелем державного впливу на прискорення інноваційного розвитку найбільш високотехнологічних галузей має стати діяльність інноваційних фондів, створених за рахунок прямих бюджетних інвестицій та позабюджетних і приватних внесків. Такі фонди (загальнодержавного, галузевого та регіонального рівнів) повинні стимулювати залучення коштів промисловості та приватного сектору економіки до фінансування інноваційних проектів і програм. Назріла потреба в залученні до фінансування інновацій пенсійних та страхових фондів, в тому числі через венчурні структури, як це робиться в розвинених країнах світу.

Збільшення частки витрат на НДДКР в Україні до 2,5 % ВВП слід здійснювати насамперед за рахунок зростання асигнувань приватного сектора; подальшої вертикальної та горизонтальної координації інноваційної політики; внесення вітчизняної частки у фінансування міжнародних проектів НДДКР, які виконуються за програмами Європейського Союзу.

Організаційні заходи. Прямою підтримкою високотехнологічних галузей виробництва має стати розвиток інфраструктури інноваційної діяльності.

До неї входить, в першу чергу, сучасна система науково-технічної інформації, яка повинна не тільки забезпечити широкий доступ у всіх регіонах країни до інформації про нові досягнення науки та технології, до патентної інформації, але і надати можливість користувачам задіяти сучасні інформаційні технології в інтересах розвитку і оптимізації діяльності своїх підприємств. На порядку денному також створення національного реєстру електронних інформаційних ресурсів.

Держава повинна забезпечувати фінансування масштабних прогнозно-аналітичних досліджень з метою визначення пріоритетних напрямів науково-технологічної та інноваційної діяльності. Для такого роду досліджень необхідно задіяти не тільки всю потужність вітчизняного науково-технічного потенціалу, але і можливості представництва України за кордоном.

Гостро відчувається потреба в створенні таких елементів інноваційної інфраструктури, як центри прокату сучасних приладів і обладнання та лізингу устаткування.

Прямої державної підтримки потребує створення в регіонах мережових інноваційних структур на основі кластерного підходу, які сприяли б розвитку співробітництва технологічно пов'язаних між собою підприємств, наукових установ, фінансових інституцій, адміністративних органів.

Потребує уваги і розгортання інфраструктури захисту прав інтелектуальної власності, до якої повинні увійти не тільки органи, що видають відповідні захисні документи, а і патентні бібліотеки та загальнодоступні бази даних, які дали б можливість вітчизняним авторам здійснювати на сучасному рівні патентний пошук, захист своїх інтересів у судах тощо. Принципової ваги для прориву українських товарів і технологій на світовий ринок набуває сьогодні патентування винаходів і знаків для товарів та послуг вітчизняних розробників у розвинених країнах світу (патентування за кордоном і збереження прав на інтелектуальну власність за українськими винахідниками і виробниками).

Нормативно-правові заходи. Виходячи з досвіду розвинених країн, інноваційна діяльність сприяє конкурентоспроможності держави в тому випадку, коли законодавчо відрегульовані такі питання:

- пільгове оподаткування коштів виробничих підприємств, спрямованих на освоєння високих технологій, а також витрат їй наукові дослідження і розробки;
- запровадження пільгового режиму амортизаційних відрахувань та інвестиційного кредиту – зменшення податку на прибуток на певну частину загальної вартості інвестицій в устаткування (особливо на стадії модернізації підприємства);
- пільгове оподаткування інноваційних підприємств на початкових стадіях освоєння ними нових технологій і організації випуску нової продукції;
- запровадження державного страхування кредитів приватних банків, наданих для виконання інноваційних проектів;
- державна підтримка венчурного підприємництва;
- фінансова участь України в європейських науково-технологічних програмах.

Для України важливим є гармонізація (усунення протиріч) положень діючих законодавчих і нормативних актів і в першу чергу “Закону про наукову і науково-технічну діяльність”, “Закону про інноваційну діяльність”, “Закону про пріоритети інноваційної діяльності в Україні”, “Закону про спеціальний режим інноваційно-інвестиційної діяльності технопарків”.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Стат. зб. // Держкомстат. – К., 2006.
2. Закон України “Про державні цільові програми” від 16 січня 2003 р. № 433.
3. Микитюк П. П. Аналіз впливу інвестицій та інновацій на ефективність господарської діяльності підприємства: Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, ТНЕУ, 2007. – 296 с.
4. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. – К.: Центр навч. літ., 2007. – 400 с.

ВИСНОВКИ

Здійснення цілеспрямованих структурно-функціональних змін в економіці має привести до кардинальної зміни ситуації у всіх галузях економіки, в тому числі і в сфері послуг, і тим самим до збільшення частки інноваційного фактору в прирості ВВП. Ця частка має досягти вже за перші п'ять років не менше 35–40 % загального обсягу приросту ВВП.

Для підвищення рівня менеджменту інноваційною діяльністю доцільне постійне здійснення:

- маркетингу інноваційних продуктів;
- інноваційного менеджменту;
- заходів щодо створення, використання і захист інтелектуальної власності;
- управління інноваційними проектами, програмами;
- інвестування інноваційних проектів, програм;
- комерціалізації результатів науково-технічних розробок.

Для активізації міжнародного співробітництва в інноваційній сфері необхідне:

- використання світової практики комерціалізації нововведень, що охоплює весь інноваційний цикл – від фундаментальних досліджень до реалізації кінцевої продукції на світовому ринку, включаючи маркетинг наукоємних товарів і послуг;
- забезпечення підтримки просування української інноваційної продукції на світові ринки зі створенням сприятливого клімату для росту інноваційної активності закордонних структур в Україні і використання в українській промисловості передових закордонних технологій, у тому числі на основі іноземних ліцензій;
- залучення прямих і портфельних іноземних інвестицій у високотехнологічні галузі української економіки, а також для розвитку вітчизняної інноваційної системи, що наближається до світових стандартів;
- сприяння формуванню на території України спільних із закордонними фірмами інноваційно-технологічних і науково-дослідних структур, в першу чергу за участю венчурного капіталу і приватних інвесторів, а також підтримувати створення за кордоном філій українських науково-технологічних і інноваційних фірм.